

N:o 17.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beviljande af vissa förmåner för enskilda järnvägsanläggningar; gifven Stockholms slott den 30 december 1905.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att Kungl. Maj:t må, där så pröfvas lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1907 års lagtima riksdag kunna undfå Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfå statsbidrag eller icke,

dels erhålla upplåtelse af den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som står under kronans omedelbara disposition, upplåtes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplåtes utan annan godtgörelse än ersättning till vederbörande innehafvare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplåtes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden äfvensom för skada och intrång; samt att för jord, som är till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än hvad ofvan sagts upplåten, ersättning skall lämnas såväl för själfva marken som för skada och intrång; skolande ersättningen i ofvannämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående

jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 stadgar;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäcker, som kunna vara disponibla.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Axel Schotte.

Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 december 1905.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
          BIESERT,
          friherre MARKS VON WÜRTEMBERG,
          TAMM,
          SIDNER,
          HELLNER,
          SCHOTTE,
          BERG,
          BERGSTRÖM.

Föredragande departementschefen, statsrådet Schotte, yttrade:

Med bifall till en af Eders Kungl. Maj:t i ämnet aflåten proposition har Riksdagen, jämlikt skrifvelse den 3 mars 1905, medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t ägde, där så pröfvades lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1906 års lagtima riksdag kunde undfå Eders Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfinge statsbidrag eller icke,

dels erhålla upplåtelse af den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som stode under kronans omedelbara disposition, upplättes utan någon ersättning; att jord från de under

bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna kronoallmänningar upplättes utan annan godtgörelse än ersättning till vederbörande innehafvare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplättes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden äfvensom för skada och intrång; samt att för jord, som vore till boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än hvad ofvan sagts upplåten, ersättning skulle lämnas såväl för själfva marken som för skada och intrång; och skulle ersättningen i nämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 stadgade;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäkter, som kunde vara disponibla.

Då de skäl, hvilka föranledde Eders Kungl. Maj:ts ofvanberörda, af Riksdagen bifallna förslag, fortfarande ega giltighet, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att Eders Kungl. Maj:t må, där så pröfvas lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1907 års lagtima riksdag kunna undfå Eders Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfå statsbidrag eller icke, komma i åtnjutande af omförmälda förmåner.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen blef af Hans Maj:t Konungen bifallen; och skulle nådig proposition i ämnet af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Carl Malmroth.
